

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Olgy Stránské a soudců JUDr. Milana Podhrázkého a Mgr. Ing. Petra Šuránka ve věci žalobců **a) Ing. D. M. a b) Ing. M. M.**, obou bytem K., P., zastoupených Ing. V. M., obecným zmocněncem, bytem M., Ú., proti žalovanému **Krajskému úřadu Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2015, č. j. 032723/2015/KUSK-DOP/Pet,

t a k t o:

- I. Žaloba se odmítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Žalobcům se ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení vrací soudní poplatek ve výši 6.000,- Kč.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobci se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou osobně k soudu dne 1. 7. 2015 domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2015, č. j. 032723/2015/KUSK-DOP/Pet (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto jejich odvolání proti usnesení Městského úřadu Úvaly (dále jen „městský úřad“) ze dne 22. 12. 2014, č. j. 14344/2014, a toto usnesení bylo potvrzeno. Usnesením městského úřadu bylo podle ustanovení § 66 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zastaveno řízení o podnětu žalobců na vyřazení jejich pozemků p. č. , a v k. ú. a obci Ú. u P. (dále jen „sporné pozemky“) z pasportu komunikací v ulici N. Z. K..

Žalobci v podané žalobě namítají, že s nimi dosud nikdo neprojednal možnost užívání sporných pozemků jako účelové komunikace, jak si vyžaduje ustálená judikatura v případech veřejně přístupných účelových komunikací, a napadenému rozhodnutí vytýkají, že se vůbec nevypořádal s textem jejich odvolání.

Žalovaný namítl nepřipustnost podané žaloby. Konstatoval, že veřejně přístupná účelová komunikace vzniká přímo ze zákona a pokud je veden seznam těchto komunikací, ať již z důvodů evidenčních či jiných, není tím založeno, změněno, zrušeno či závazně deklarováno právo či povinnost žalobců. Poukázal též na ustanovení § 63 odst. 1 větu druhou zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), podle níž obce vedou přehled o veřejně přístupných účelových komunikacích, stezkách a pěšinách v obvodu své územní působnosti. Zmínil též ustanovení § 9 odst. 1 a 2 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), z nichž plyne, že vlastník

dálnice, silnice nebo místní komunikace má povinnost vést evidenci jím vlastněných pozemních komunikací, přičemž vlastníkem místních komunikací je ze zákona obec. Podotkl nicméně, že v seznamu komunikací obce jsou sporné pozemky vedeny jako účelová komunikace. Na závěr pak připomenul, že pokud by žalobci chtěli dosáhnout toho, aby komunikace na sporných pozemcích nebyla považována za veřejně přístupnou, mají podat konkrétně formulovaný návrh na určení právního vztahu podle § 142 správního řádu.

Soud po posouzení žaloby dospěl k závěru, že je namístě ji odmítnout, a to z důvodu, že napadené rozhodnutí není z materiálního hlediska rozhodnutím správního orgánu.

Podle § 65 odst. 1 s. ř. s., kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

Podle § 68 písm. e) s. ř. s. je žaloba nepřipustná také tehdy, domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno.

Podle § 70 písm. a) s. ř. s. jsou ze soudního přezkoumání vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími.

Jak vyplývá z legislativní zkratky v ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s., rozhodnutím pro účely s. ř. s. není každý správní akt, který je formálně jako rozhodnutí označen, nýbrž jen takový, který reálně zasahuje do právní sféry žalobce definované okruhem jeho veřejných subjektivních práv a povinností hmotněprávní povahy. Napadené rozhodnutí, resp. jemu předcházející usnesení městského úřadu však do takto vymezené právní sféry žalobců nezasahuje.

Mezi účastníky není sporu o tom, že sporné pozemky jsou evidovány jako účelová komunikace, nikoliv jako místní komunikace či silnice. Proto předmětná evidence není pasportem komunikace ve smyslu evidence předpokládané ustanovením § 9 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích. Žalovaný v tomto směru správně poukázal na to, že sporné pozemky jsou evidovány na základě ustanovení § 63 odst. 1 věty druhé zákona o ochraně přírody a krajiny. Z tohoto ustanovení přitom neplyne, že by takto vedená evidence byla závazná, resp. že by důsledkem evidence sporných pozemků žalobcům vznikala jakákoliv práva či povinnosti. Žalobci sami citují judikaturu Nejvyššího správního soudu, která dovodila, že (veřejně přístupná) účelová komunikace vzniká bez dalšího naplněním zákonných znaků vymezených ustanovením § 7 zákona o pozemních komunikacích, aniž by o tom byl vydáván jakýkoliv správní akt.

Žalovaný pak zcela správně poukazuje i na to, že podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu, je-li prokázána nezbytnost takového určení pro uplatnění jeho práv, správní orgán v mezích své věcné a místní příslušnosti rozhodne na žádost každého, zda určitý právní vztah vznikl a kdy se tak stalo, zda trvá, nebo zda zanikl a kdy se tak stalo. V poměrech předkládané věci se tedy žalobci, jelikož to pro plné uplatnění svého vlastnického práva ke sporným pozemkům nepochybně potřebují, mohou obrátit na příslušný silniční správní úřad (zde: městský úřad) s návrhem na určení, že na sporných pozemcích je veřejně nepřístupná účelová komunikace, popř. že na sporných pozemcích se veřejně přístupná účelová komunikace nenachází, a tento správní orgán bude povinen jejich návrh posoudit a závazně na základě provedeného dokazování ve správním řízení ve věci rozhodnout. Takové rozhodnutí pak po vyčerpání řádného opravného prostředku bude případně i napadnutelné správní žalobou podle ustanovení § 65 s. ř. s. Takové rozhodnutí bude současně závazné i pro správní orgán na úseku ochrany přírody a krajiny, který bude povinen výsledku takového řízení

přízpůsobit evidenci vedenou podle § 63 odst. 1 věty druhé zákona o ochraně přírody a krajiny.

Podle § 177 odst. 2 správního řádu v případech, kdy správní orgán provádí úkony, na které se nevztahují části druhá a třetí tohoto zákona, postupuje obdobně podle části čtvrté (tj. podle § 154 až § 158 správního řádu).

Obdobně také § 158 správního řádu stanoví, že se ustanovení této části obdobně použijí i v případě, provádí-li správní orgán jiné úkony, které nejsou upraveny v části první, třetí, páté nebo šesté anebo v této části.

Podle § 156 správního řádu, jestliže vyjádření, osvědčení nebo sdělení správního orgánu trpí vadami, které lze opravit, aniž tím bude způsobena újma některé z dotčených osob, správní orgán je opraví usnesením, které se pouze poznamená do spisu (odst. 1). Vyjádření, osvědčení nebo sdělení správního orgánu, které je v rozporu s právními předpisy a které nelze opravit podle odstavce 1, zruší usnesením správní orgán, který je vydal nebo učinil, a to s účinky ode dne, kdy bylo zrušované vyjádření nebo osvědčení vydáno anebo sdělení učiněno, nestanoví-li zákon jiný postup; takové usnesení lze vydat po dobu, po kterou trvají účinky vyjádření, osvědčení nebo sdělení. Na tento postup se přiměřeně použijí ustanovení hlavy IX části druhé o přezkumném řízení (odst. 2).

Podle ustanovení § 94 odst. 1 věty první obsaženého v hlavě IX části druhé správního řádu správní orgány v přezkumném řízení z moci úřední přezkoumávají pravomocná rozhodnutí v případě, kdy lze důvodně pochybovat o tom, že rozhodnutí je v souladu s právními předpisy.

Vedení evidence podle § 63 odst. 1 věty druhé zákona o ochraně přírody a krajiny spočívá v provádění evidenčních úkonů, které správní řád přímo neupravuje. Na provádění těchto úkonů se tedy obdobně užijí ustanovení části čtvrté správního řádu, která v ustanovení § 156 předpokládá možnost nápravy vad takových úkonů, avšak vyhrazují k tomu buď zcela neformální postup opravy usnesením poznamenávaným do spisu (s ohledem na povahu evidenční činnosti však fakticky pouze prostou změnou údaje v evidenci) nebo postup založený na přiměřené aplikaci právní úpravy přezkumného řízení, které představuje postup zahajovaný z moci úřední, jenž má charakter výkonu správního dozoru (byť v tomto případě sama nad sebou) a nikoliv opravného prostředku v dispozici účastníka řízení.

Žalobci nepostupovali cestou návrhu na určení právního vztahu podle § 142 správního řádu, nýbrž se domáhali opravy, resp. výmazu údaje v evidenci. Jejich podání tak lze vnímat pouze jako podnět pro postup podle § 156 správního řádu, jehož zahájení však není v rukou žalobců, ale závisí na posouzení podnětu správním orgánem, který evidenci vede (městským úřadem). Městský úřad zjevně pochybil, jestliže s podáním žalobců zacházel jako se žádostí, vycházejí mylně z toho, že jejím podáním bylo ve smyslu § 44 odst. 1 správního řádu zahájeno řízení, a toto fiktivní řízení svým usnesením podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu zastavoval. Ve skutečnosti zde totiž žádné řízení vůbec neběželo a bylo na místě pouze zvážit provedení opravy podle § 156 odst. 1 správního řádu (o čemž se žádné řízení nevede). Vzhledem k tomu, že smyslem podnětu nebylo zrušení evidence jako takové, nýbrž pouze změna či výmaz konkrétního zápisu, v dané věci ani nepřicházelo do úvahy zahajování kvazipřezkumného řízení podle § 156 odst. 2 správního řádu.

I vedení evidence představuje činnost správního orgánu, vůči níž musí být zajištěna soudní ochrana, a to prostřednictvím žaloby na ochranu před nezákonným zásahem podle ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. Tato ochrana však v tomto případě nepřichází do úvahy, a to právě proto, že i taková žaloba by byla nepřípustná (zde podle § 85 s. ř. s.) v situaci, kdy žalobci mají na svou ochranu k dispozici právě možnost zahájení řízení podle § 142 správního

řádu a v návaznosti na jeho výsledek pak možnost podat žalobu proti výslednému rozhodnutí správního orgánu. O podání zásahové žaloby by bylo možné uvažovat, pouze pokud by správní orgán vedoucí evidenci nerespektoval rozhodnutí vydané v řízení podle § 142 správního řádu – i v takovém případě by však byla žaloba důvodná, jen pokud by žalobci v řízení před soudem prokázali, že nesprávné vedení evidence přímo zasahuje do jejich právní sféry.

Protože tedy napadený správní akt žalovaného není způsobilý zasáhnout do právní sféry žalobců a nemá tak povahu rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s., nezbylo soudu, než podle § 70 písm. a), § 68 písm. e) a § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. žalobu odmítnout jako nepřipustnou.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s., podle nějž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut. Protože podaná žaloba byla odmítnuta, soud současně podle § 10 odst. 3 věty poslední zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o soudních poplatcích) rozhodl o vrácení soudního poplatku ve výši 6.000,- Kč za podání žaloby, a to ve lhůtě plynoucí z ustanovení § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 15. ledna 2016

Olga Stránská, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost: Alena Lébllová